

Pi i Margall i el seu monument

Els nostres regidors han sofert una entrebancada. Revocant l'acord dels Ajuntaments populars, n'han votat un altre canviant el lloc d'emplaçament del monument, ja vell abans d'inaugurar-se, al gloriós català Pi i Margall.

Catalunya deu una satisfacció a la memòria del seu gran polític, i no és precisament la forma de pagar-li, permetent que per motius purament particulars, es canviï el seu lloc d'emplaçament que, com tothom sap, és a la cruïlla del Passeig de Gràcia i la gran-via Diagonal.

Els motius al·legats per tal que el canvi prosperi, són pobres. No és prou raó que l'encreuament de les nostres dues vies sigui un lloc de molt trànsit. Més trànsit i menys lloc hi havia al capdamunt de les nostres Rambles, i varen clavar-hi un fanalot que va costar onze mil duros.

No és acceptable, tampoc, que si el projecte de Blay no encaixa prou bé per al lloc on va destinat, sigui proposat un canvi de lloc i no una modificació o canvi del projecte.

Tenim la completa seguretat que el monument es bastirà en el lloc votat primerament. Si alguns —molt pocs— s'hi oposen, lluitaran amb tot Barcelona. La ciutat, que té enterrades vuitanta-cinc mil pessetes en els fonaments, els en demanarà comptes. I, afortunadament, han passat aquells dies que les gestes dels governants no podien ésser controlades ni discutides pel poble.

Els nostres regidors, que han posat damunt la taula una vegada més la qüestió del monument a Pi i Margall, han de prescindir de personalismes i anar a la immediata construcció, escoltant la veu del poble; que sempre és la més sincera.

Altrament, hauríem de creure que a la nostra casa Gran el que menys preocupa són els interessos de la ciutat, representats en el cas present per disset-mil duros que volen llençar-se barroerament.

DOMÈNEC DIUMENGE

Brindis

Una copa em donà Déu
tot dient-me: "Brinda!"
La copa era de carn
i el vi era sang,
tot junt: ma vida.

Al vi, just abocat,
hi havien gotes d'aire;
del fons van pujà amunt
i van anà escapant-se,
i jo, idiotitzat,
mirant com esclataven,
vaig riure com l'infant
que veu fulgors estranyes.

El vi s'ha evaporat,
la copa va esquerdant-se;
ara que sé el secret,
no puc gosar-ne!

Deixa'm brindà altre cop,
Déu meu de cel i terra,
altra copa de carn,
més vi que sigui sang,
nou vi per a mes venes!

Demà, quan restaré
tancat dintre la tomba,
la gola del xiprè
dirà amb la veu més fosca:

Brindeu els que teniu
l'ofrena de fa una hora,
obriu els ulls al cel
i alceu ben alt la copa,
i amb riulla de botxí,
abans no s'evapori,
bebeu el vi de sang
i feu bocins la copa!

F. DE P. RIBAS CLOTET

Per la llibertat de "Shum" i dels altres

Lola Anglada em deia, la nit que va inaugurar-se la seva magnífica Exposició Pro-Empresonats a la Sala Parés, que ara calia remoure intensament una nova campanya per aconseguir la llibertat de Joan Baptista Acher "El Poeta".

Fa uns mesos aquesta campanya ja es portà a cap, i en aquella ocasió vàrem ésser dels que vàrem escriure en aquestes mateixes columnes a favor de la llibertat de l'excel·lent artista que és "Shum". Però aleshores encara estàvem sota el règim dictatorial, i precisament travessàvem un dels seus moments més aguts. Els telegrams, les gestions personals, els articles periodístics; tot fou inútil. La llibertat de "Shum" no vingué, i aquest dibuixant continuà entre reixes, veient com es marcia, una vegada més, l'esperança de llibertat que l'optimisme de la seva joventut li havia fet néixer.

Per aquest home genial, com per als empresonats socials, per als quals l'últim decret d'amnistia ha estat una fruita prohibida, l'arribada dels empresonats i dels exiliats polítics que van tornant en mig d'un entusiasme apoteòsic, ha d'ésser una mena de suplici de Tàntal d'ordre espiritual. I ells? No tenen dret a que se'ls obri també la portella de la gàbia per poder sortir al món i volar lliurement com els que foren llurs germans de captiveri? És que han estat oblidats?

No; no han estat oblidats. El nostre poble ho demostra d'una manera emocionant prenent una part directa en aquesta nova croada a favor dels empresonats socials. Lola Anglada ha estat justa en proposar que tots els que són companys d'art de "Shum" es posin al davant d'una acció conjunta per alliberar "El Poeta". Per alliberar-lo a ell i per aconseguir que, d'una vegada, l'amnistia sigui extensiva a tots els que encara resten a la presó per delictes socials...

DOMÈNEC DE BELLMUNT

A CAN MARAGALL

Lola Anglada inaugurant la seva exposició pro-presos; rodejada de tres dels indultats de Garraf, d'En Santiago Rusiñol i altres amics

Lola Anglada i els presos

A les sis de la tarda de dissabte passat va ésser inaugurada l'Exposició pro-empresonats que la nostra simpàtica Lola dedica a ells.

Mitja hora abans, a les portes dels Establiments Maragall hi havia una cua de públic ben numerós. Tothom volia retre homenatge a la gentil artista que el poble l'ha nomenat mare dels nostres empresonats. Ella, ells, i les obres exposades eren tema de conversa de tots i de tothom. Els ulls es clavaven en aquesta dona tan catalana que ha sabut agermanar l'orgull de veure's aïalagada amb l'orgull d'haver-ho dedicat tot als germans llibertats.

Les obres de Lola Anglada s'adquirien ràpidament. A ben segur que, a hores d'ara, no en queda ni una. Els posseïdors d'aquestes pintures, ninots i llibres els posaran en lloc d'honor a les seves llars, per tal que per sempre més recordin als visitants la gesta heroica de la mare dels processats de Garraf.

Lo milloret de la nostra setmana artística és l'exposició de Lola Anglada i Sarricra, a profit dels nostres empresonats.

Simpàtica per la finalitat altruista i justiciera de l'exposició, predisposaria en favor de les obres exposades, però els dibuixos de la senyoreta Anglada no necessiten de la benvolença del crític, car resisteixen l'examen més sever.

D'una estilització perfecta i un gust depuradíssim, constitueixen les il·lustracions ideals per a llibres d'infants, tot i que són petites obres d'art cadascuna d'elles.

Tant pel seu alt esperit, sensible i vibrant, com per la tasca artística que porta a cap, Lola Anglada mereix el més sincer homenatge de tots els amants de l'art i de la nostra terra.

BORIEL

Art i Artistes

SALA PARÉS

Pintor i ceramista, En Guardiola treballa amb el mateix encert una i altra cosa. La pintura, que havia abandonat una llarga temporada, el torna a cultivar, i sense deixar la ceràmica, torna a formar entre els paisatgistes de casa.

L'esperit d'En Guardiola és el d'un decorador d'empena; els seus plats i gerres tenen un caient clàssic molt ben estilitzat.

Tot plegat mostra les aptituds indiscutibles que se li reconeixen i una personalitat molt destacada en les arts catalanes.

* * *

Els bustos escultòrics d'En Civit, molt acurats de factura i bastant bé d'estil, acrediten les condicions de l'autor.

Retorn

CANÇÓ DE L'EXILIAT

S'omple mon cor d'una grandesa santa,
essent llibert del malaurat enyor,
s'enclou en mi l'excelsitud vibranta
de la llum generosa del record.

Era molt lluny, de la terra que em canta
la primera cançó que ha oït mon cor,
la flor de la ginesta que m'encanta
fa reveure ma llar de sang i d'or.

Es l'ànsia amorosida que m'empeny;
és l'ànima que, ferma amb el meu seny,
fretura vida lliure i glatidora,

entre espigues, roselles i cimals,
sentint-ne la bronzida de la falç
i el so estrident i franc d'una fenora.

JOAN CAMPS I COMA